Scăderea criminalităţii în Anglia

XX

Inovaţii şi reforme în legile penale engleze

Din anul 1910, media zilnică a deţinuţilor în Anglia, a scăzut cu 51%. Având în vedere toate condamnările din anul 1909, rămase definitive, deci condamnaţi închişi în închisorile din Marea Britanie, numărul lor se ridică la 184.901. Iar în anul 1936 (ultima statistică criminalistă) numărul celor închişi a scăzut la 31.361.

Două sunt principalele motive ale scăderii numărului celor judecaţi şi închişi.

Primul este reforma legii din 1907 „Probation of Ofenders Act", reformă însă, care s'a aplicat deabia în ultimii ani, în toate instanţele din Anglia. După această lege, cei cari sunt aduşi pentru prima oară în faţa unei instanţe judiciare, sunt lăsaţi în libertate, de probă, în urma hotăririi judecătorului, dacă promit că vor avea o conduită bună. Dar totuşi, ei rămân sub supravegherea unor agenţi speciali, cari urmăresc pas cu pas activitatea şi felul lor de viaţă. Această libertate de probă poate dura dela un an până la trei ani şi dacă în acest timp condamnatul comite o nouă infracţiune, este încarcerat şi la noua pedeapsă i se adaugă şi cea veche.

După acest sistem, în anul 1936, s'ar fi pus în libertate, aproape 25.000 de condamnaţi. Ultima statistică arată că 70% din cei eliberaţi de probă, în primul an, în timp de trei ani, ceeace echivalează cu liberarea lor definitivă, nu au mai dat ocazie să intre în conflict cu legea; deci n'au mai apărut în faţa vreunei instanţe judiciare. Ceva mai mult, statistica mai arată că procentul a ajuns la 80%, la cei trecuţi de 21 ani, ceeace este foarte îmbucurător, deoarece dovedeşte, că această măsură bine chibzuită, va da în viitor rezultate cu mult mai bune.

Al doilea motiv este legea din 1935 „Money Payments Act", care autoriză pe judecător şi dă posibilitate condamnaţilor la amenzi penale, să eşaloneze în rate plata acestora, după situaţia financiară a fiecărula dintre condamnaţi. Astfel, foarte mulţi comercianţi, în special negustori mici, amendaţi, fiind găsiţi în conflict cu diferitele legi, au putut scăpa de faliment şi închisoare graţie acestei măsuri salutare. Era foarte neplăcut ca oameni cumsecade să fie închişi pentru că nu aveau posibilitatea să plătească momentan, de exemplu 15 şilingi. Graţie legii de mai sus, acum în Anglia, nu se mai pot vedea astfel de spectacole.

Dar, modificările nu se referă numai la legile penale, ci şi la reorganizarea închisorilor din Marea Britanie. Încă din anul 1922, directorul general al închisorilor englezeşti a declarat următoarele, cu privire la această chestiune: „Aci nu este vorba ca închisorile să fie mai comode şi mai bine întreţinute, ca cei condamnaţi să nu sufere de pe urma deţinerii lor, ci trebuie găsit un sistem pentru viaţa lor, aşa încât la eliberarea lor din închisoare să fie folositori societăţii şi tot aşa pentru ei înşişi. Pentru ajungerea acestui scop, e nevoie ca celui închis să i se dea posibilitatea să-şi valorifice puterile fizice şi intelectuale; la fel să se obişnuiască cu munca şi să producă. Dacă se va constata că un condamnat are purtări şi inspiră deplină încredere, să i se dea chiar atribuţii oficiale, în închisoare, unde este deţinut. Aceasta bine înţeles pe răspunderea directorului închisorii".

Reforma cea mai mare însă, constă în aceea. că — exceptând pe cei cu mai puţin de trei luni pedeapsă, — fiecare condamnat este obligat să lucreze în profesia pe care o cunoaşte. Produsul, se vinde chiar de cei care l-a lucrat, pentru a se evita bănuiala de înşelăciune. E drept că sumele câştigate nu prea sunt mari, de abia se poate avea un şiling pe zi. Totuşi, celui condamnat îi poate fi de folos pentru procurarea diferitelor mărunţişuri de cari are nevoe; unii chiar ajung să pună şi ceva la o parte.

Nu este nevoie să arătăm aci toate schimbările introduse în închisorile englezeşti. Menţionăm numai, că orice reformă ineinte de a fi aplicată, se încearcă pe timp de un an la o închisoare oarecare din Marea Britanie, şi dacă dă rezultate bune, numai atunci se extinde în întreaga ţară.

Deasemenea un rezultat satisfăcător a dat şi sistemul grupării celor condamnaţi după infracţiunile comise, şi după anii de închisoare ce au de ispăşit. In acest fel, unele din aceste grupe au ajuns să aibe moralul foarte ridicat şi să se bucure chiar de mai multă libertate decât alţii.

O altă inovaţie şi dealtfel foarte bine venită este, aceea că s'a permis celor condamnaţi să se îmbrace în haine civile atunci când primesc vizitele familiei, rudelor şi a prietenilor. Iar celor cu condamnări mai grele, cari însă dau dovadă de supunere şi purtare bună, li se permite să ceară mutarea din închisoare unde îşi ispăşesc pedeapsa, la una cât mai aproape de familia şi prietenii lor.

Toate aceste înlesniri sunt făcute, pe de o parte, spre a îndrepta caracterele celor răi, dar pe de altă parte, în aşa fel, ca să nu fie stîrbite nici respectul faţă de lege şi nici frica de închisoare. In schimb, condamnaţilor cu caractere imposibil de schimbat, nu li se aduce nici un fel de înlesnire.

Legea penală engleză, nu-ţi permite să te joci cu ea. Când un poliţist englez spune: „Nu este permis şi nu trebue să faceţi acest lucru", majoritatea englezilor sunt gata să se supună şi să asculte de ordinele poliţiei.

DIN SIGHET

BRUTARII INCHISE. — In urma inspecţiilor sanitare făcute de d-nii dr. Alexandru Bălin, medicul şef al oraşului, şi Ion Pârvu, medic la serviciul sanitar al oraşului, au fost închise brutăriile: I. Adler, Marmor, Simşi Herşcovici şi Drmel H., fiindcă au fost găsiţi în mai multe rânduri, făcând pâine, în cea mai mare necurăţenie. Consiliul igienic judeţean, de sub preşedinţia d-lui dr. S. Pop, primmedicul judeţului, în urma raportului făcut, a luat măsuri să li se închidă brutăriile.

AJUTOARE PENTRU ŞOMERII DIN MARAMUREŞ. — In baza raportului făcut de d. col. Vasiliu Eftimiu, prefectul Maramureşului, ministerul muncii a trimis un ajutor de 200.000 lei. Această sumă destul de însemnată, va fi distribuită de d. prefect tuturor somerilor din judeţ.

ADEMENITOARE DE MINORE. — Soţia lui Gurca, domiciliată în Bucureşti şi originară din Sighet, acum câteva săptămâni venind în Sighet, a ademenit pe fata lui Nicolaie Pipaş, de 16 ani, domiciliată în str. Dragoş-Vodă, pe care a dus-o la Bucureşti, pentru o casă de toleranţă. Părinţii nefericitei victime au aflat şi au reclamat poliţiei, care a şi început cercetările. Contra soţiei lui Gurca, s'a emis mandat de arestare.

SPARGERE. — Marţi seara între orele 6-7, hoţii au desculat uşile dela locuinţa nd. 47 din str. Gh. Şincai, au pătruns înăuntru şi au furat bani şi obiecte de valoare. Poliţia Sighet a început cercetările pentru descoperirea hoţilor.

SFINŢIREA UNUI PICHET DE GRANICERI.—Fiindcă grănicerii dela podul Slatinei erau adăpostiţi într'o casă mică şi insalubră, d. maior Grigorescu comand. bat. de grăniceri Sighet şi d. căp. Rădulescu C-tin comand. comp. de grăniceri Sighet, în timpul verii au luat măsuri să se facă o clădire la podul Slatinei, pentru adăpostirea grănicerilor. Lucrările au început imediat cu mijloace proprii. Miercuri dimineaţa la ora 10, s'a oficiat un serviciu religios, pentru sfinţirea noului local, modern şi spaţios.

INSPECTII. — Marţi dimineaţa, d. inspector Doboşi, a inspectat tribunalul şi judecătoria din Sighet. Peste tot a găsit ordine şi punctualitate.

OFENSIVA SANITARA.—Pentru salvarea bolnavilor şi a populaţiei din Maramureş, medicii din judeţ, în frunte cu d. S. Popp medicul primar al judeţului şi d. inspector general sanitar dr. Oprea Rodeanu, au pus dela început o muncă stăruitoare. Echipele de medici conduse de cei doi medici, au vizitat sătenii din comunele: Vad, Oncesti, Năuesti, Bârsana, Văleni, Strâmtura, Rozavlea, Sieu, Ieud, Cuhea, Bocicoiel şi Dragomireşti, comune în care n'au putut să vină cele patru echipe de medici, fixate pentru Maramureş. Au dat medicamente şi consultaţii la 894 de bolnavi şi au luat sânge pentru analiză la 165 persoane. La început sătenii nu veneau la consultaţii, dar văzând că primesc medicamente, sfaturi şi îngrijiri în mod gratuit, au început să vină mai mulţi chiar şi din comunele învecinate.

Un sat armean în Apulia (Italia) „Nor Arax" suburbia oraşului Bari

Pitoreasca insulă a mânăstirilor, San Lazaro, din laguna veneţiană, unul dintre cele mai preferate cuiburi de odihnă ale Lordului Byron, este cunoscută şi renumită ca fiind înghebată de călugării armeni mehitaristi, şi despre marea ei bibliotecă s'a scris enorm. Dacă, întrebaţi pe cei mai umblaţi italieni şi cunoscători perfecţi ai ţării lor, despre *existenţa unei alte aşezări armene în Italia*, rămân nedumeriţi şi nu ştiu ce să răspundă.

Totuşi există „o a doua aşezare armeană", care numără circa 1000 bărbaţi, femei şi copii şi căreia i s'a dat numele Noua Armenie, nume pe care îl merită pe deplin.

Insă, adevăratul nume al satului, căci este un sat, e „Nor Arax", după fluviul sacru Arax din Armenia. Satul este aşezat lângă Bari, spre interiorul ţării. Aceasta este şi cauza că nici un străin şi chiar unii italieni nu ştiu nimic despre existenţa lui.

Peninsula italiană încetează de a mai prezenta interes şi atracţie pentru turişti, dincolo de sud de Neapole. Pe când Calabria are parte de o linie ferată înspre Sicilia şi posedă şosele excepţional de bune pentru legăturile sale economice şi turistice, Apulia, acolo unde se află aşezat satul Nor Arax, a rămas şi până azi izolată.

De altfel armenii din Nor Arax simt prea puţină nevoe să atragă atenţiunea asupra existenţei lor. Cine cunoaşte şi a cetit întâmplările grozave pe cari le-au trăit aceşti armeni, va pricepe imediat că bieţii oameni sunt foarte mulţumiţi că au găsit un petec de pământ, unde sunt lăsaţi să lucreze în linişte şi voe bună.

Cei mai vechi locuitori din „Armenia Nouă" sunt cei cari au putut scăpa de masacrele comise pe timpul sultanatului lui Abdul Hamid.

După revoluţia rusă, emigrarea armenilor spre Rusia s'a mărit repede şi foarte mult, deoarece Moscova promisese înfiinţarea unui stat autonom armean în cadrul republicei ruseşti, dând asigurări pentru deplina libertate a întrebuinţării limbei lor materne. Dar, armenilor nu le-a trebuit mult timp să se convingă că Sovietele nici nu se gândeau să-şi ţină promisiunea.

Republica *armeană* ca şi cea *georgiană* — patria lui Stalin — deveni în foarte scurt timp arena principală a teroarei sângeroase, care dăinueşte şi azi. Autonomia Armeniei, în care comuniştii nu crezuseră niciodată sincer, a fost între timp chiar suprimată.

De aproape 15 ani, chestiunea refugiaţilor armeni din Rusia sovietică constitue o problemă foarte dureroasă. Bineînţeles, obicinuitele comitete internaţionale de ajutor şi Liga dela Geneva se ocupă de această problemă, totuşi fără a putea păşi la ajutorarea cel puţin a unui singur armean refugiat.

Acuan 14 ani, în afară şi cu totul independent, un comitet privat sub patronajul d-lui Mussolini, fără nici o legătură cu celelalte sute de comitete internaţionale, a aprobat stabilirea unui număr limitat de armeni refugiaţi în Italia; până azi, aceasta este singura măsură eficace luată pentru a pune capăt acestei mizerii a armenilor refugiaţi.

Ducele îngriji cu timpul ca fecăruia din aceşti refugiaţi să i se dea câte o bucată de pământ arabil şi câte un loc de casă în apropierea oraşului Bari; din ordinul şi sub directa sa îngrijire, se construiră pe aceste locuri, unele după altele, locuinţe simple, dar spaţioase, sănătoase şi plăcute chiar dela prima vedere. Refugiaţii erau lipsiţi complet de mijloace materiale: unicul avut adus de ei şi moştenit din generaţii în generaţii era arta şi îndemânarea cu care teseau covoarele persiene. Cu aceasta ei trebuiau să-şi câştige existenţa; în acest scop un prim ajutor, drept capital de începere, li se dădu chiar de către Duce un capital care se ridica la 200 mii lire.

In ziua inaugurării satului „Nor Arax", presedintele comitetului şi reprezentantul Ducelui în acelaş timp, avu tot dreptul să telegrafieze renumitului poet armean Hrant Nazariam, următoarele: „Cu mijloace restrânse, dar înarmaţi şi însufleţiţi de o credinţă creatoare, ceeace nu au fost în stare să facă marile naţiuni şi atâtea comitete cu nume fabuloase şi răsunătoare de „Pro Armenia", noi am putut, totuşi, crea un cămin unde să se poată adăposti şi un petec de pământ pentru a avea unde şi ce lucra, această turmă risipită".

Azi se poate constata că opera începută, acum 14 ani, a fost încununată nu numai de un succes strălucitor, dar mulţumirea şi admiraţia pentru această operă au fost atât de mari încât Alteţa Sa Regală Principesa Italiei a binevoit să ia patronajul satului „Nor Arax".

Oraşul Bari, cu noul său port şi cu târgul său levantin, s'a mărit în ultimii ani foarte mult încât s'a întins până aproape de satul „Nor Arax", sat care azi formează suburbia lui.

Dar dacă te depărtezi vre-un kilometru dela ultimele case din Bari în direcţia Nor Arax-ului, dai pe neasteptate de o lume cu totul diferită.

Strada pe care o parcurgi este umbrită pe ambele părţi de măslini; la o cotitură dai deodată de o biserică în stil străin.

Aci este punctul central al Nouii Armenii.

Barezii o numesc „biserica rusească", deoarece aceşti armeni — cu sau fără voia lor — sunt priviţi în Bari drept „rusi creştini". Dealtfel, armenii din Nor Arax, deosebit de călugării din San Lazaro, cari sunt uniţi, ţin de biserica creştină autocefală, a căror supremă autoritate religioasă e „Gatoligosul" cu reşedinţa la Ecmiadzin — Rusia. (Se presupune că moartea acestui înalt prelat, care s'a produs acum câtăva vreme, este opera sovietelor).

In Armenia nouă, din primul moment eşti plăcut impresionat de curăţenia care domneşte în case şi în curţi; nu este vorba în nici un caz de umile bărăci de scânduri, ci de case cum se pot vedea la oraşe, înconjurate de grădini frumoase cu flori şi legume. Principala ocupaţie a locuitorilor din Armenia nouă este ţesutul covoarelor persane. Toate familiile, cu toţi ai casei — dela cel mai mic până la cel mai în vârstă — lucrează la fabricarea lor. Bărbaţi liniştiţi, prietenoşi, fete de o frumuseţe melancolică, şi copiii, stau aplecaţi deasupra războaelor, răbdători şi harnici şi ţes covoare de o minunată finete şi frumuseţe, covoare cari înainte erau importate din Cezarea, Sivas, Erzerum şi Smirna.

Nor Arax a devenit un centru economic foarte activ al oraşului Bari, oraş industrial; el satisface toate nevoile Italiei în ce priveşte covoarele persane; ba ceva mai mult, prin mijlocirea târgului levantin din Bari, primeşte şi execută comenzi şi pentru străinătate.

E remarcabilă şi e dată ca exemplu silinţa şi sârguinţa acestor refugiaţi; nici chiar copiii lor nu fac excepţie. Înainte de prânz ei se duc la şcoală la Bari; seara urmează cursurile unicei şcoale armene din Nor Arax, iar între timp îşi ajută părinţii la lucratul covoarelor persane. Te-ai crede într'o parte din Armenia, când cântecele lor duioase se aud seara dinspre Nor Arax. Cântecele acestui popor, asupra căruia s'au abătut atâtea calamităţi, exprimă mulţumirea şi recunoştinţa veşnică, izvorîte din adâncul sufletului lor pentru toţi binefăcătorii lor.

E. PAPASIAN

Răniri grave la Brăila

Şase victime

Brăila, 8 Ianuarie

De Bobotează şi în ziua de Sf. Ion, în oraşul şi judeţul nostru s'au întâmplat numeroase agresiuni sângeroase.

Prima victimă e caporalul Tudorache Crăciun, din reg. 5 grăniceri, detaşat de garda financiară să facă de pază la bariera străzii Regale, spre a observa ca să nu se introducă în oraş prin contrabandă, vinuri şi băuturi spirtoase.

In seara de 6 Ianuarie, pe când caporalul se afla în post, a observat că pe linia c. f. r. s'a aşezat tânărul Vasile Burlacu, din com. Nedelcu Chercea care era beat.

Cum în acel moment urma ca pe acolo să treacă un tren de pers., militarul a invitat pe Burlacu să părăsească linia spre a nu fi tăiat de tren.

In loc de alt răspuns şi drept mulţumire pentru sfatul dat, Vasile Burlacu a început să injure pe caporalul Tudorache Crăciun şi să-l ia la bătaie.

Nemulţumit cu atât, beţivul a scos cuţitul cu care a dat o lovitură în spate binevoitorului său.

Victima a fost transportată la spital, iar criminalul arestat de gardianul public din post.

Starea caporalului Crăciun e gravă şi sunt puţine sperante că va scăpa cu viaţă.

Cercetările se fac de d. maior Buzdugan, comandantul poştei şi poliţia judiciară.

ŞI-A RANIT CUMNAŢII CU BARDA

Altă agresiune sângeroasă s'a petrecut în str. Griviţei, în următoarele împrejurări:

Pe această stradă, la nr. 39. locuesc tâmplarul Isac Scarlat şi cumnaţii acestuia Dumitru Ciobotaru şi Dumitru Mocanu.

In ziua de Sf. Ion, Dumitru Mocanu a admonestat pe un copil al tâmplarului Scarlat, fiindcă n'a fost cuminte.

Din această cauză cei doi cumnaţi s'au luat la ceartă şi apoi la bătaie.

Cum în ajutorul lui Ciobotaru intervenise Dumitru Mocanu, tâmplarul Isac Scarlat, foarte furios, a pus mâna pe o bardă cu care si-a ranit cumnaţii.

Victimele au fost trimise la spital spre a fi pansate. iar agresorul arestat.

TENTATIVA DE CRIMA LA O FERMA DIN JUDEŢ

O tentativă de crimă s'a întâmplat la ferma „Viziru", situată pe teritoriul com. Tibăneşti.

Sătenii Gheorghe şi Marin Tudorache, din aceiaşi comună, au încercat să săvârşească un furt la conacul fermei, dar fiind surprinşi de paznicii Dumitru Luntraru şi Dumitru Măcrineanu, s'au năpustit asupra lor şi luându-le arma de vânătoare, i-au lovit cu ea până la sânge, dispărând apoi.

Cazul a fost adus la cunoştinţa parchetului care, în urma cercetărilor făcute, a trimis în judecată pe Gheorghe şi Marin Tudorache, pentru lovire şi furt.

O gravă agresiune s'a mai întâmplat la o serată dansantă organizată în com. Viziru.

Tânăra Anica Fedeleş, voind să părăsească serata, a fost întâmpinată de flăcăul Radu Ciucaşu, care i-a luat batista.

Cum tânăra a cerut cu insistenţă lui Ciucaşu să-i restituie batista, acesta a luat-o la bătaie şi lovind-o cu pumnii a trântit-o în nesimţire pe duşumeaua localului.

Tatăl victimei a reclamat cazul parchetului, care a trimis în judecată pe Ciucaşu pentru lovire.

Incendiul distruge localul secţiei de jandarmi din com. Dumitreşti (R.-Sărat)

R.-Sărat, 8 Ian.

Un puternic incendiu a izbucnit la localul postului de jandarmi din com. Dumitreşti. Intreaga arhivă şi mobilierul au putut fi salvate, fiind scoase înainte ca focul să ia proporţii.

In scurt timp, flăcările au cuprins toată clădirea, mistuind-o aproape în întregime. Au ars şi peste 100 puşti, depuse de locuitori la secţia de jandarmi, înainte de a se da noui autorizaţii de port-armă.

Pagubele se cifrează la peste 200 mii lei.

Cercetările sunt făcute de d. pretor Danielescu şi un domn ofiţer, delegat de legiunea de jandarmi. Despre incendiul din com. Dumitreşti a fost înştiinţat şi ministerul de interne.

Imobilul era proprietatea d-lui Stanciu Giurcă, invalid de război din com. Dumitreşti.

Meseriaşii din R.-Sărat aderă la „Frontul Renaşterii Naţionale"

R.-Sărat, 9 Ian.

„Uniunea micilor industriaşi şi meseriaşi", filiala R.-Sărat, a luat hotărîrea pentru aderarea în bloc a tuturor meşteşugarilor din localitate, la „Frontul Renaşterii Naţionale".

D. C. Puiu, preşedintele filialei, a lansat în acest scop o chemare către meseriaşii din toate breslele, cărora li se aduce la cunoştinţă înfiinţarea unicului organism politic din ţara noastră, în jurul căruia trebue să se grupeze toţi românii, dornici să contribue la ridicarea ţării şi-a statului nostru.

Incă din prima zi, 7 Ianuarie c., un mare număr de meseriaşi din toate breslele s'a înscris la F. R. N. Inscrierile se fac la sediul filialei „Uniunii" (în localul Camerei de comerţ), din str. Victoriei.

Expoziţiile din luna Decembrie

de prof. G. OPRESCU

Este greu de închipuit două naturi de pictor mai deosebite ca Iser şi Lucian Grigorescu, cari amândoi, expun acum la sala Dalles. Unul este desenator şi constructor prin excelenţă, omul tablourilor solide, clare, evidente, al compoziţiilor echilibrate, în care fiecare figură apare cu fizionomia sa proprie, cu viaţa sa înscrisă în faţă, cu volumele plin reliefate, cu fiecare muschiu exact la locul la care se cuvine, îmbrăcând un os, care se simte, deşi nu se vede. Celălalt este un poet al culoarei, care diluiază forma până la neexistenţă, până ce nu mai rămâne din ea de cât o fantomă, cu o singură condiţie, ca ea să-i poată servi de pretext la o frumoasă sau nouă armonie de culori. Cum alţii, şi în special Iser, compun cu figuri geometrice sau cu arabescuri de linii, Grigorescu compune cu pete de culoare, tinde, adică, peste plăcerea senzuală, la o plăcere intelectuală, ieşită, ca şi la ceilalţi, la autorii compoziţiilor cu linii şi cu solide, din perfecta echilibrare a elementelor de care se serveşte.

Evident, între aceste două temperamente nu este o comună natură.

Fiecare trebue luat în sine însuşi, judecat aparte, şi aşa vom face. Vom începe cu Iser. Nici o dată, parcă, opera sa n'a dat un sunet mai plin, n'a părut mai densă, mai matură, mai realizată. An cu an pictorul şi-a urmărit viziunea, a încălzit-o la propria lui substanţă, a analizat-o în toate chipurile, a exprimat-o cu toate mijloacele ce-i stau la dispoziţie. Fie că era vorba de tema odaliscei, a nudului în atelier, a interiorului de cafenea, a peisagiilor aspre şi colţoase din Cadrilater sau din cine ştie ce ţară meridională, de Arlechin, în sfârşit, şi de tovarăşa acestuia. Colombina, aceiaşi figură, cu mici variante, revenea neîncetat în tablourile sale. Il simţeam prins de vraja ce se desprinde din anume teme complexe şi foarte cuprinzătoare, mereu aceleaşi şi mereu diferite. Cu fiecare atac nou Iser era mai aproape de ţintă, iar ţinta era trupul bărbatului şi al femeiei, sub învelişul nitel de carnaval al costumului de odaliscă ori cel de arlechin, sub care un model banal capătă un prestigiu nebănuit, devine un „tip", un cap de serie, se încarcă, alături de viaţa lui, cu toată viaţa imaginată, iluzorie, poetică, a tutulor indivizilor de aceiaşi specie. In cele mai strălucitoare culori, definitivi, mai reuşiţi ca ori când, ei umple de data aceasta sălile expoziţiei, una din cele mai interesante ce s'au ţinut vreodată la noi. Iar ceeace ne impresionează este, alături de calitatea celor mai multe din lucrările prezentate, cantitatea lor, fructul de toată ziua al muncei cinstite, dezinteresate, pasionate a acestui om, care nu trăeşte de cât prin şi pentru arta lui. Iser a ajuns la un moment când poate liniştit privi în urmă la opera săvârşită. El a lăsat un nume în arta noastră, nume care s'a fortificat cu fiecare producţie a anilor din urmă, şi care nu va înceta de a se fortifica în viitor.

Dacă impresia cu care ieşim din expoziţia lui Iser este cea de forţă, de operă chibzuită şi realizată după toate normele raţiunei, cu o mare îndrăzneală şi cu ajutorul unei voinţe neînfrânte, ceea ce domină în arta lui Grigorescu este fantezia, uneori „humourul", o supremă facilitate în a jongla cu elementul coloristic, multă încredere în sine, un dar excepţional de a varia o temă dată, ca la anume muzicanţi din sec. al XVIII. El însuşi este însă foarte puţin un om al acelui secol, în afară poate de bunul gust, pe care-l are comun cu cei de atunci.

In realitate Grigorescu este un modern şi, din anume puncte de vedere, arta sa n'ar fi fost posibilă fără acea desnaturalizare a picturei, dacă mă pot exprima astfel, acea golire a ei de subiect, acea dispreţuire a realităţei, care este opera directă sau indirectă a cubiştilor.

Golită de conţinut sau cu un conţinut aproape inexistent, ea este însă de un mare farmec pentru ochi. Armoniile de verde, de roşu, de violet, din marea natură moartă cu varza roşie, din rata pe masa verde, din natura moartă cu găina jumulită, nu se pot uita uşor. Ce păcat că atâtea giuvaeruri n'au un conţinut mai consistent!

In expoziţia Iser, Jalea expune ca un invitat al aceluia. Sunt o serie de nobile figuri ori de busturi, unele cunoscute cu alte ocazii, altele noi. Ca tot ce face artistul este vorba de opere de cea mai desăvârşită distincţie, serioase, sensibile, în care se simte totdeauna stilul, deşi legătura lor cu modelul viu este incontestabilă.

Măsuri pentru ocrotirea mamei şi a copilului la Braşov

Braşov, 8 Ianuarie

Ne-am ocupat şi altă dată despre opera de ocrotire a mamei şi copilului, îmbrăţişată cu toată seriozitatea de d. col. Petrescu D. Tocineanu, prefectul judeţului, secondat de d. Ion Mircea, subprefect şi de d. dr. Pompiliu Nistor, medicul primar al judeţului.

Dacă în trecut această operă era lăsată pe seama instituţiilor particulare al căror rol a fost destul de mare, apoi astăzi oficialităţile şi-au dat seama că acele instituţii cari patronau asistenţa mamei şi copilului, nu pot să facă totul.

La Braşov, afară de soc. „Principele Mircea" şi de străduinţele d-lui dr. Nicolae Căliman, un bun român şi aprig susţinător al celor nevoiaşi, în oras nu exista o altă societate cu un astfel de scop.

Nevoia acestei asistenţe e şi mai acută în centrele industriale unde numărul celor lipsiţi este mai mare şi unde deci mama este nevoită să-şi câştige existenţa lucrând în fabrici, lăsându-şi copiii mici pe seama celui mai mare dintre ei. In felul acesta copiii creşteau la întâmplare, mamele sufereau, iar societatea noastră primea pe urmă elemente cu totul nepregătite pentru lupta grea a vieţii.

In această situaţie îngrijorătoare se găseau mai ales românii.

Iată pentru ce iniţiativa d-lui col. Petrescu D. Tocineanu, prefectul judeţului, va aduce o mare schimbare în felul cum este organizată marea massă a muncitorimei din industriile oraşului şi judeţului.

D-sa a trimis circulare tuturor primăriilor, preturilor şi medicilor de circumscripţie pentru ca acestea să intensifice acţiunea de salvare a vieţii copiilor. Astfel prin acea circulară se ordonă formarea de comitete din care să facă parte, notarul, primarul, medicul sanitar şi veterinar, preoţii de toate confesiunile, învăţătorii, conducătorii societăţilor de binefacere, reprezentanţii fabricilor şi diferitelor industrii precum şi toţi acei cari vor să se alăture acţiunii.

Comitetele şi organele primăriei vor strânge ajutoare materiale pentru a se da familiilor numeroase, orfanilor, copiilor părăsiţi, dispensarilor de puericultură, mamelor sărace, precum şi cantinelor şcolare.

Se vor face colecte în bani, în special se va apela la fiii satelor ajunşi în situaţii materiale bune, la fabrici, industriaşi şi comercianţi; sumele vor forma un fond special pe lângă Eforia sanitară judeţeană care le va întrebuinţa exclusiv pentru ocrotirea mamei şi copilului în judeţ.

Primăriile şi comitetul format, împreună cu comitetele şcolare, vor înfiinţa cantine şcolare, pentru cari se vor folosi fondurile prevăzute în bugetul comunei şi în bugetul comitetelor şcolare.

Deasemenea comunele vor vărsa numele prevăzute în bugetele comunelor pentru dispensarii şi puericultură.

Primăriile, medicii şi comitetul vor discuta posibilitatea de a înfiinţa cămine de zi pentru copiii lucrătorilor şi agricultorilor şi în general pentru toţi copiii ai căror părinţi nu-i pot îngriji în cursul zilei.

O circulară asemănătoare a fost trimisă conducătorilor de fabrici şi industrii cărora li se impune să înfiinţeze băi şi dispensarii medicale, şi sunt rugate în acelas timp să adopte câte o comună a judeţului; iar fabricile şi industriile sunt obligate să facă leagăne pentru sugacii lucrătoarelor angajate.

Toate aceste măsuri sunt menite să aducă o mare îmbunătăţire în felul cum este organizată astăzi opera de ocrotire a mamei şi copilului.

Noi cunoaştem energic şi puterea de muncă a d-lui prefect de judeţ şi pentru aceasta suntem îndreptăţiţi a crede că toate măsurile despre care ne-am ocupat vor constitui în curând îmbucurătoare realităţi.

Mardare Mateescu

40 familii româneşti din Ungaria cer să fie repatriate în România

Arad, 8 Ianuarie

După unele informaţiuni primite de autorităţile din localitate, 40 familii româneşti din comuna Cenadul unguresc (Ungaria), au cerut să fie colonizate în România, în orice parte.

Preţul abonamentului la ziarul UNIVERSUL este

Lei 750 pe un an
„ 380 pe 6 luni
„ 200 pe 3 luni

Un grav şi curios accident de muncă în jud. Brăila

Pe când restabilea firele telefonice, un lucrător a căzut în zăpadă, iar cuţitul din sacul cu merinde i s'a înfipt în piept

Brăila, 8 Ianuarie

Se ştie că, anul acesta, poleiul care a căzut a pricinuit stricăciuni necunoscute altădată.

Stâlpii şi copacii au fost doboriţi la pământ, din cauza imense cantităţi de poleiu depusă pe firele telegrafice, telefonice şi electrice.

In judeţul nostru, în jurul acestor fire, se formase un strat foarte gros de ghiaţă, firele făcând impresia unor cabluri de dimensiuni neobişnuite.

Numărul stâlpilor căzuţi pe teritoriul jud. Brăila se evaluiază la câteva mii, iar pagubele pricinuite, mai ales P. T. T.-ului şi c. f. r.-ului sunt incalculabile şi restabilirea retelelor va necesita sume de zeci de milioane.

De altfel, de câteva zile în judeţul nostru nu mai există nici o legătură telegrafică si telefonică si se lucrează cu febrilitate la restabilirea lor.

Până acum echipele speciale de lucrători au reuşit să repare numai firul telefonic dintre Brăila-Ianca, iar pe terasamentul liniilor c. f. r. se activează pentru restabilirea retelei telegrafice.

Cum vremea s'a îmbunătăţit, se crede că, pentru restabilirea acestor comunicatii va mai fi nevoe de vre-o câteva zile.

O VICTIMA OMENEASCA

Lucrătorul auxiliar de linie Enache Nicolae, originar din com. Stângăcioara (Mehedinţi), din echipa revizorului telegrafist Dumitru Fătu, a venit înainte de Crăciun, cu o coloană de lucru în judeţul nostru, spre a repara firele de telegraf, distruse în cea mai mare parte din cauza poleiului.

Pe când Enache Nicolae lucra la restabilirea firelor telegrafice dintre staţiile c. f. r. Roseti-Făurei, a căzut în zăpadă, iar un cuţit ce se afla în sacul de merinde aşezat în spatele nefericitului lucrător, a pătruns prin haine şi i s'a înfipt în partea stângă a pieptului.

In ajutorul rănitului a venit revizorul Dumitru Fătu, care l-a pansat cu bandaje din trusa farmaceutică şi apoi l-a transportat în com. Făurei.

După ce rănitul a fost examinat de d-ra dr. Gherasim, dela spitalul din com. I. I. C. Brătianu, fostă Făurei, a fost urcat în trenul de pers. 8008 şi transportat la Buzău.

Parchetul local fiind înştiinţat despre acest grav şi curios accident, a cerut postului respectiv de jandarmi să facă cercetări şi să comunice în ce stare se află victima.

ACTIVITATEA COHORTEI DE STRĂJERI DIN R.-SĂRAT

R.-Sărat, 8 Ianuarie

Pentru a cunoaşte mai bine această activitate, ne-am adresat d-lui prof. Stelian Cucu, directorul liceului „Regele Ferdinand" şi comandantul cohortei de străjeri din R.-Sărat, care ne-a pus la dispoziţie toate datele necesare.

Vom schiţa astfel, în câteva linii, sumare, întreaga evoluţie a mişcăriri străjereşti din oraşul nostru.

Această miscare a început în localitate în 1936, când organizatia cercetăşească existentă s'a asimilat marei mişcări a străjerismului. Este bine de stiut că, atât orasul cât si judeţul nostru n'au fost dintre primele chemate la centrele de initiere. Abia în 1937, membrii corpului didactic secundar pornesc si la R.-Sărat această actiune. In Marti 1937, a venit primul profesor comandant străjer. In Iulie o serie de 7 profesori comandanti străjeri, iar în toamna 1937 încă doi. In Iunie 1937, s'a ridicat primul pavilion national la liceul comercial. In Octombrie la liceul teoretic de băeti „Regele Ferdinand". In Noembrie la gimnaziul industrial si în Decembrie 1937, la scoala de ucenici odată cu scoala primară nr. 3. Ultima scoală de grad secundar — scoala de agricultură — si-a ridicat pavilionul national în Mai 1938.

Urmând exemplul scoalelor si profesorilor secundari, curentul străjeresc a pătruns treptat si în rândurile corpului didactic primar. Astfel că în toamna lui 1937, avem primul învăţător comandant-străjer în oras, iar în Iulie, August, Septembrie si Octombrie 1938, au mai urmat cursurile încă 5 învăţători. Intre timp, rândurile profesorilor comandanti-străjeri s'au îndesit, aşa fel că la sfârşitul anului 1938, au fost în număr de 22.

In anul şcolar 1938—1939, a cărui primă parte s'a încheiat acum, au activat şi toate scoalele primare, urmând să-si ridice pavilioanele naţionale.

Dela Septembrie 1938, până acum s'a lucrat intens în toate scoalele din oraş, căutând să se realizeze cât mai mult din prevederile programei analitice a „Străjii Tării" în concordantă cu cealaltă programă şcolară.

S'au întreprins şi actiuni de folos obştesc. Străjerii cohortei, în frunte cu comandantii lor, au dat tot concursul autorităţilor sanitare, cercetând timp de-o săptămână, tot oraşul casă cu casă. De asemeni s'au făcut replantări de arbori în parcurile oraşului sau pe străzi, însămânţări la pepinierele ocolului silvic.

In scop instructiv si educativ mai ales, d. prof. St. Cucu, comand. cohortei, a organizat câteva excursii mai mari, la Mărăşesti (18 Sept.) şi Mărăşti (9 Oct.). S'au făcut apoi farte multe excursii în judet.

Trebue relevat deasemeni concursul neprecupeţit ce l-au dat toate direcţiile si comitetele şcoalelor secundare. Nu trebue să se uite sprijinul primăriei, pentru cele primare. Actualul primar al orasului nostru, d. prof. I. Săndulescu, el însusi comandant-străjer, se va îngriji de-aproape de stolurile scoalelor primare.

Iar ca încununare a solicitudinei arătată de autorităţile locale faţă de străjerie, trebue să amintim ajutorul continuu, moral şi material, pe care l-a dat d. col. I. Stănculescu, prefectul judeţului nostru.

Insfârşit, practica serbărilor şcolare, a şezătorilor străjereşti, organizarea serbărilor pentru reînvierea datinelor strămoşesti, au chemat la o muncă rodnică si plăcută pe străjeri si comandanti.

Echipele diferitelor stoluri de colindă, au adus din contributia necerută, spontană a publicului, un fond de aproape 12 mii lei. Din aceştia o parte s'a dat pentru elevii săraci ai stolurilor, iar cu altă parte — cea mai mare — se vor cumpăra 26 metri lemne de foc.

Pentru viitor, — ne spune în încheere d. prof. St. Cucu, comandantul cohortei, — ne vom îngriji să realizăm o coordonare si mai strânsă a mişcării străjereşti între stolurile cohortei, o stimulare a **actiunei**, a **faptei** şi o preciziune a execuţiei programului. Pentru aceasta trebue **muncă** şi **credinţă**, unite cu **spirit de jertfă